

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Komáromi József ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Bochmayer Anita jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Dél-dunántúli Regionális Adó Főigazgatósága (alperes címe) alperes ellen illetékügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Somogy megyei Bíróság 2010. november 26-án kelt 14.K.21.057/2010/3. sorszámú jogerős ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Somogy Megyei Bíróság 14.K.21.057/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes tulajdonát képezte az F. ... szám alatti ingatlan. 1989 évben a tulajdonjogot 1/2-d részben V. K. T., 1/2-d részben V. A. L. ajándékozás jogcímén szerezte meg azzal, hogy a felperest 60 évig tartó haszonélvezeti jog illeti meg. A felperes és V. K. T. 2007 évben az F-i Városi Bíróság előtt olyan tartalmú egyezséget kötött, hogy a felperes az ingatlan tulajdonjogát ajándék visszakövetelése jogcímén visszaszerzi. Az egyezséget a városi bíróság végzésével jóváhagyta. Az első fokú földhivatal a felperes tulajdonjogát az ajándék visszakövetelésével érintett tulajdoni hányadra bejegyezte. Az első fokú illetékügyi hatóság a felperest 202.000 Ft visszterhes vagyonátruházási illeték megfizetésére kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes 2010. április 19-ei határozatával a visszterhes vagyonátruházási illeték összegét 141.400 Ft-ra módosította, egyebekben a határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és a visszterhes vagyonátruházási illeték törlését kérte.

A megyei bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. Ítéletének indokolását az illetékekről szóló 1990. XCIII. törvény (továbbiakban Itv.) 18. § (1) bekezdésére, 80. § (1) bekezdés c) pontjára és a Ptk. 582. § (1), (2) bekezdésére alapozta. Megállapította, hogy az ajándék visszakövetelése folytán az ajándék visszaadása esetén gyakorlatilag az eredeti állapot áll helyre. Amennyiben a szerződés megszűnésével a szerződő felek közötti eredeti állapot helyreáll, az Itv. 80. § (1) bekezdés c) pontja alapján az illetéket törölni, a megfizetett illetéket vissza kell téríteni. A megyei bíróság kifejtette, hogy az ajándék visszakövetelése nem minősül új tulajdonszerzésnek. Nem született olyan új kötelelem, amely a vagyónátruházási illetékfizetési kötelezettséget váltana ki. Utalt arra, hogy az Itv. 80. § (1) bekezdés b) és c) pontja az ajándék visszakövetelését, mint jogügyletet nem tartalmazzák, de az ajándékozás megszüntetésre került, és a tulajdon visszaadásával az eredeti állapot helyreállt.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a felperesi kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet ellentétes az Itv. 80. § (1) bekezdés b), c) pontjában, 18. § (1) bekezdésében foglaltakkal. Előadta, hogy az iratokból nem állapítható meg, milyen volt az ingatlan eredeti és a tulajdonjog visszaszálláskori állapota, történtek-e felújítási, átalakítási munkák, milyen magatartást tanúsítottak a felek az eredeti állapot helyreállítására irányulóan, és nem tartalmaz adatokat a visszarendezés konkrét módjára vonatkozóan sem. Az alperes hangsúlyozta, hogy a szerződés felbontása csak teljes elszámolás mellett mehetett végbe, amit a megyei bíróság elmulasztott vizsgálni. Az egyezség jóváhagyása körében a polgári bíróság sem vizsgálta az eredeti állapot helyreállításának megtörténtét. Az alperes kifejtette, hogy az eredeti ajándékozási szerződés annak teljesedésével megszűnt, így az eredeti állapot helyreállítása sem történhet meg. A perbeli esetben nem az ajándékozási szerződés felbontása és az eredeti állapot helyreállítása történt, hanem új kötelelem keletkezett. Utalt arra a polgári bírósági gyakorlatra, amely szerint ajándék visszaadása esetén a kamat- vagy használati díjfizetés kezdete nem a szerződéskötés, hanem az igényérvényesítés időpontjához igazodik, ami arra utal, hogy ajándék visszaadása esetén sem a Ptk. 237. § szerinti eredeti állapot áll helyre. Kiemelte, hogy az Itv. 18. § (1) bekezdése a más módon történő megszerzést is illetékkötelesnek tekinti.

A felperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte hangsúlyozva, hogy az ajándék visszakövetelése nem visszterhes új tulajdonszerzés és az ajándékozási szerződés annak teljesítése után is felbontható.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A **Legfelsőbb Bíróság** szükségesnek tartja kiemelni, hogy a következetes polgári peres bírósági gyakorlat szerint nincs akadálya annak, hogy a felek az ajándék visszakövetelése tárgyában megállapodjanak. Az ajándék visszakövetelését még a Ptk-ban nem szabályozott körülmények bekövetkezéséhez is köthetik (Pfv.VI.20.235/2008/6.). A perbeli esetre vonatkozóan tehát nem volt magánjogi akadálya annak, hogy a felperes és a megajándékozott az ajándék visszaköveteléséről egyezségeket kössön. Az Itv. 80. § (1) bekezdés c) pontja az illeték törlését, illetve visszatérítését írja elő, ha a jogügylet az eredeti állapot helyreállításával kerül megszüntetésre és ezt megfelelően igazolják. A **Legfelsőbb Bíróság** álláspontja szerint a megyei bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a perbeli esetben az ajándékozási szerződés az ajándék visszakövetelésével az eredeti állapot állt helyre, mivel mind az ajándékozás, mind követelésének tárgya azonos volt. A felperes tulajdonjogát ajándék visszakövetelése jogcímén a földhivatal bejegyezte. Az ajándék visszakövetelése tárgyában kötött egyezséggel szükségszerűen együtt jár az eredeti állapot helyreállítása, ennek részletezésére és a visszakövetelés tárgyában hozott egyezségbe történő foglalására a szerződő feleket semmilyen jogszabály nem kötelezi.

A **Legfelsőbb Bíróság** hangsúlyozza, hogy - amint arra a megyei bíróság ítéletében helyesen rámutatott - a felek között nem jött létre új vagyónátruházási szerződés, ezért az Itv. 18. § (1) bekezdése szerinti más módon történő megszerzés sem valósult meg. A **Legfelsőbb Bíróság** kiemeli, hogy az ingyenes vagyónátruházási illeték szabályait az Itv. II. rész 2. fejezetében, míg a visszterhes vagyónátruházási illetéket 3. fejezetében szabályozza. Nincs törvényi alap arra, hogy a 2. fejezetben szabályozott vagyonszerzésre az illetékügyi hatóság a 3. fejezet visszterhes vagyónátruházási illetékre vonatkozó szabályait - az Itv. 18. § (1) bekezdésének előírásait - alkalmazza. Az Itv. 18. § (1) bekezdése ugyan említést tesz az ajándékozási illeték alá nem eső más módon történő vagyonszerzésről, az ajándék visszakövetelése folytán bekövetkező vagyonomozgás azonban éppen az Itv. 2. fejezet 7. §-ának hatálya alá esik, ajándékozással történt vagyonszerzésnek minősül, amely után az Itv. 80. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem kell illetéket fizetni.

A kifejtettekre figyelemmel a **Legfelsőbb Bíróság** a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdésére figyelemmel a felperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére kötelezte.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az alperes személyes

illetékmentessége folytán az állam viseli.

Budapest, 2011. október 13.

***Dr. Kurucz Krisztina sk. tanácselnök, Dr. Darák Péter sk. előadó
bíró, Dr. Márton Gizella sk. bíró***